

Telegraful Român

Organ național-bisericesc

Abonamentul:

Un an 100 Lei. — Șase luni 50 Lei. — Trei luni 25 Lei. — Pentru străinătate un an 180 Lei.
Ziarul apare Marțea și Vinerea

Correspondențele

să se adreseze Redacției «Telegrafului Român», Strada Mitropoliei Nr. 45. — Scrisori nefrancate se refuză. — Articole nepublicate nu se înapoiază.

Prețul inserțiunilor: un șir peti 2 lei pentru odată, dacă se publică de mai multe ori se dă **rabatul cuvenit**

Abonamentele și inserțiunile

să se adreseze Administrației ziarului «Telegraful Român», Sibiu, Strada Mitropoliei Nr. 45.

Incheierea anului

la seminarul teologic Andreian

În ziua Sf. apostoli Petru și Pavel după săvârșirea sf. liturgii în biserica noastră catedrală și rostirea rugăciunii de mulțumită, elevii seminariului în frunte cu corpul profesoral, s'au întrunit în sala seminarului, unde după scurt timp venind și I. P. S. Sa mitropolitul nostru *Nicolae* însoțit de asesorii consistoriali a fost întâmpinat cu strigăte de «Să trăiască».

A urmat apoi I. P. C. Sa arhimandrit-director seminarial Dr. Eusebiu R. Roșca și cetirea clasificărilor.

Luând cuvântul I. P. S. Sa *Nicolae*, a adresat elevilor cuvinte pline de învățături și povețe folositoare amintind, că școala aceasta prin munca ce a desfășurat-o dela existența ei și până astăzi, a creat o tradiție frumoasă și plină de recunoștință din partea bisericii și neamului nostru.

Școala aceasta a dat bisericii și neamului preoți devotați și conducători destoinici, cari cu lumina lor, cu credința lor, cu spiritul de jertfă al lor au știut ținea curat și întreg sufletul poporului nostru în vremuri grele. Tradiția dominantă în această școală a fost o muncă constantă, râvnă statornică, pentru luminarea, binele și progresul neamului nostru.

Voi iubiți elevi încă trebuie să aveți înaintea ochilor această tradiție, ca să fiți vrednici urmași ai antecesorilor vostri, desfășurând aceeași muncă în ogorul lui Hristos ce au desfășurat și ei.

La încheierea anului școlar trecut am fost rugat pe domnii profesori ca să-și ridice criteriile de apreciere și rezultatul ce

l-am auzit azi publicându-se dă dovadă, că au împlinit dorința mea, pentru care fapt le sunt recunoscător, căci numai cu aplicarea unor superioare criterii obiective se poate face progres.

Am venit aici în mijlocul vostru iubiți elevi să vă spun datorințele ce le aveți acum voi de împlinit: de a vă ridica la înălțimea criteriilor cu cari vă apreciază dnii profesori, căci numai atunci școala aceasta va produce roadele pe cari le așteaptă dela ea biserica și credincioșii. Trebuie să vă dați seama, că stați în fața celei mai sublime chemări ce poate avea un om. Astăzi stăm în fața unei lumi stăpânite de senzualism, materialism, dornică după goana plăcerilor, și voi în această lume aveți să întronati împărăția lui Dumnezeu. Aceasta o veți putea realiza numai muncind, căci zice Mântuitorul nostru, că împărăția cerurilor o câștigă numai cei ce se silesc după ea. Numai acela poate ajunge la rezultat mulțumitor, care însuși e pătruns de sublimitatea chemării sale. Tineretea este timpul muncii. Celce din tinerete nu s'a deprins a lucra, nu va putea ajunge un muncitor harnic, când Biserica îi va încredința misiunea preoției. Deprindeți-vă deci la o muncă ordonată din în-suflețire pentru idealul evangheliei lui Hristos, căci nădejile poporului și bisericii sunt legate de voi. În mâinile voastre este depusă soarta poporului și dacă biserica va avea preoți nepregătiți va tânji și nu va putea înzestra poporul cu virtuți.

Nădăjduind că mă înțelegeți și dorind a vă ridica la criteriile numite vă sfătuiesc

ca în vacanță să fiți modele de purtare, să cercetați biserica, să întăriți credința, sfătuind poporul în nevoile sale. Premergeti cu exemplu bun, ajutați părinților vostri în lucrările lor, fiți exemple de cum-pătare și înfrânare, fiind cunoscut că asupra mulțimii nu se poate influența întru atâta prin vorbe, ci mai vârtos prin pildă.

Dă apoi încă multe și frumoase sfaturi elevilor. Iar acelora, cari părăsesc băncile școlii pentru a intra în viață, le pune la inimă cuvintele apostolului Pavel adresate Filipenilor «câte sunt adevărate, câte sunt cinstite, câte sunt drepte, câte sunt curate, câte sunt iubite, câte sunt de bună laudă, orice faptă bună și orice laudă, acestea să gândiți. Celece ați învățat și ați luat și ați auzit, acestea să le faceți, și Dumnezeuul păcii va fi cu voi». Imploară apoi și binecuvântarea lui Dumnezeu asupra activității lor ulterioare.

Discursul I. P. S. Sa'e metropolitului nostru a făcut o adâncă impresie asupra celor prezenți.

Între onorații cari au participat la încheierea festivă a anului școlar dela seminarul nostru am remarcat cu deosebită plăcere pe un fost elev care a absolvat studiile teologice în seminarul nostru în anul 1872 adică înainte cu o jumătate de secol pe d-nul *Nicolae Petra Petrescu*. Domnia sa deși n'a îmbrățișat cariera preotească, prin rodnicia sa activitate pe teren economic și prin scrierile sale populare de netăgăduită valoare, a contribuit mult la înaintarea culturală și materială a poporului nostru.

Dânsul îndată după absolvarea studiilor teologice a intrat ca funcționar la institutul «Albina» fiind dela început un colaborator însemnat la dezvoltarea și organizarea institutu-

FOIȘOARA

Predică

Pentru Dumineca III-a după Rusalii. (Se poate rosti și altă dată).

(Urmare)

Regula de viață este: Să cumpănim bine toți pașii ce vrem a-i face, și numai după chibzuire să pășim la fapte, adică: să lucrăm cu încredere.

Învățăturile dumnezeiești — știm bine — toate la pași cumpăniți ne îndeamnă. În îndemnul la pași cumpăniți culminează și înțelepciunea omenească. Și e vai creștinului ce nu ascultă nici de Dumnezeu, nici de învățătura sănătoasă a Bibliei.

Dar chiar aici puneți întrebarea: «De unde pot afla că cutare pas al meu e bine făcut, și cutare e rău făcut?» — O, cât de ușor este lucrul acesta! Dumnezeu s'a îngrijit, ca *învățătorul cel bun* pururea să fie cu noi, numai cât trebuie să-i dăm ascultare. Învățătorul cel bun al nostru nu e nimene altul, decât *glasul tainic al sufletului nostru*, care și *conștiința* se numește. Acest învățător pururea ne șoptește: Fă

creștine lucruri bune! Nu face altuia ce ție nu-ți place! Nu te târă în noroi! Scoală-te, fii om cum se cade! Nu te despărți de cinsti și de omenie! Nu strica așezămintele părintești! Împreună sufletul tău cu sufletul moșilor, strămoșilor, că deși mutați ei din lume, dar tu una trebuie să fii cu ei, căci numai așa îi poți revedea în viața ce se deschide pe seama tuturor dincolo de mormânt!

Așa ne învață conștiința. Ea este *busola* cu care trebuie să ne armăm. Să nu uităm deci nici pe un moment a o lua cu noi. Creștinul ce urmează acest sfat, nici când nu poate cădea în rătăcire, nu se poate călă de nici o faptă rea ce ar fi săvârșit și mai presus de toate, e pururea liniștit în suflet, căci deși îl ating lovituri, asupra rostului acelora totdeauna se poate ușor dumiri; — deci cumpătul, atât de folositor omului la săvârșirea faptelor, nici când nu și-l pierde.

Mi-am început cuvântarea cu porunca Mântuitorului: Nu vă grijiți de ziua de mâine, că ziua de mâine va griji de ale sale! Dece v'am spus chiar porunca aceasta, când vă îndemn a vă înarma cu *busola* vieții? Răspunsul se cuprinde în cuvintele Mântuitorului: Venit-a vrășmașul și a sămănat neghină în grâu și s'a dus (Mat. 13, 25)! Cum are a se înțelege acest cuvânt? Mântuitorul vrea să ne spună prin cuvânt, că de câteori am voi să ne urmăm drumul

ce ni-l arată conștiința bună (busola faptelor noastre morale), de atâtea ori vine câte un vrășmaș și sămăna în sufletul nostru neghină. Vrășmașul — se înțelege — de cele mai multe ori e grija noastră prea mare de «ziua de mâine», sau cu alte cuvinte «goana-noastră după averi materiale», care în timpul mai nou s'a prefăcut în adevărată patimă omenească.

Dacă, din truda ce o punem la îmbogățire, numai a zecea, sau a suta parte am întrebuința-o la întărirea conștiinței noastre religioase, am fi făcut totuș aproape totul ce duce la înmulțirea comorilor sufletești, și apără grăul de neghina sufletului. Adevărul e, că lumea nouă, de când cu războiul peste care am trecut, — nu se trudește după altceva, decât să strângă bani și să și facă «jitnițe» în care să așeze comorile vremelnice, care sânt idolul căruia toți se închină. Goana după averi, ca apoi cu ajutorul lor să se poată împlini toate poftele ce le ridică un trup moleșit și cuprins de vârtejul desfrăului, a luat așa proporții în timpul din urmă, că aproape nici se mai poate vorbi la noi de sămănătură de grâu, ci numai de neghină, pentru că neghina morală a copleșit grăul, adică însușirile noastre bune și virtuțile creștine. Se poate zice, că creștinii timpului nostru aproape nici nu mai au conștiința religioasă (busolă pentru faptele bune ce trebuie să le săvârșescă). (Va urma).

lui, 10 ani la centrala din Sibiu, iar 20 de ani ca funcționar superior și dirigent al filialei din Brașov. Domnia sa este singurul în viață dintre cei care au luat parte la înființarea «Albinei» la jubileul de 50 de ani pe care l-a serbat acest institut anul acesta. După pensionarea dela «Albina» luând conducerea altui institut, în anul acesta a împlinit și 50 ani ca funcționar de bancă și este cel mai bătrân funcționar de bancă din părțile ardelene. Deși în frumoasa etate de peste 70 de ani, este și astăzi activ, se interesează de toate afacerile noastre publice și naționale și ne putem mândri de a-l avea ca colaborator la ziarul nostru.

li dorim încă mulți ani de viață, în deplină sănătate și putere.

Apelul către „oameni”, al lui Wells

De Horia Petra-Petrescu.

Trăiește în Anglia un scriitor, care se bucură de renume mondial, H. G. Wells (cit. Uels). Cărțile lui se desfac în sute de mii de exemplare și se traduc în zeci de limbi. Scrie nu numai ca să își «omoare timpul», ci vrea să dea naștere la gânduri nobile, la gânduri de colaborare, de propășire pentru biata omenire rănită din zilele noastre.

Scrierile sale sânt răsgândite. În formă, ușoară la aparență, de roman, îți îmbracă gândurile sociologice cele mai adânci. Mai este și altceva: cu o fantazie foarte îndrăzneată caută să prezică viitorul, inventând aparate, care nu există încă, luând drept premisă un fapt, care în ziua de astăzi încă nu este în realitate. Așa a prezis d. e. cu o ingenioasă îndrăzneală aeroplanele din zilele noastre, în 1900, când nici vorbă nu era de aviația de acum, — după cum Jules Verne, francezul isteț, a prevestit submarinul, descriind vasul «Nautilus», în 1869, în romanul său «20,000 de leghe sub mare».*

Mai bine decât orice ne va lămuri asupra seriozității studiilor sale, faptul că Wells a studiat ani îndelungați în «Colegiul regal de științe» din Londra și că a adâncit problemele sociale.

Scriitorul acesta mare a fost rugat de vreo câteva ziare americane de seamă («New-York World», «Chicago Tribune», etc.) să participe la conferința dela Washington din anul trecut și să-și astearnă impresiile pe hârtie. Articolele lui au apărut în zeci și sute de foi și reviste, iar acum se pot citi adunate într'un volum, care poartă titlul: «Speranța în pace». Să spicui.

Care este teza lui?

«Iată care este, după părerea mea, viziunea care nu se naște, a unui viitor politic al omenirii: un sistem mare de *state unite*, legate între oaltă și reciproc prin tratate cuadruple, sextuple, de zece ori, — tratate la lumina zilei (nu secrete) pentru pace și colaborare, — state, cari ar domni împreună asupra teritoriilor de pământ încă cu populație barbară și care ar fi obligate să stimeze și să apere și să ia în rândul lor, mai pe urmă, ținuturile deocamdată slabe, ale vechii civilizații.

O astfel de uniune va trebui, neapărat, să înlăture imperialismul sec. al XIX-lea, și să sfârșească odată pentru totdeauna cu ideile imperialiste. Tratatul cuadruplu (Anglia, Franța, America, Japonia) să se prefacă în peatră unghiulară, iar sub aripi pe protecioare ale unui astfel de edificiu de pace va putea fi în stare omenirea să se ridice la săvârșirea unor fapte, pe care deocamdată nici visa nu le putem» (15 Dec. 1921).

Pentru că să se ajungă idealul acesta, aduce un arsenal întreg de argumente, care de care mai logic și vrea să *încălzească* opinia publică din toate țările pentru o colaborare spre binele comun. Știe că șovinismul descreierat i se opune în cale, șovinism de rasă, de neam, de clasă socială, — dar vrea să arate în culori cât se poate de evidente grozavul prăpăd ce ne amenință *pe toți*, dacă nu ne venim în ori, — și ne descrie sfârșitul «civilizației» europene, dacă persverăm să le deschidem ochii, precum am făcut-o, negrilor și celorlalte rase, în decursul războiului mondial, să le deschidem ochii, să vadă că preaslăvita noastră «cultură» este o spoială, că cu o mână le întindem biblia, iar cu cealaltă ne încercăm pușca să ne măcelărim mai rău decât canibalii.

* În românește a apărut de Wells romanul «*Primii oameni în lună*» (Bibl. Flacăra) și «*Războiul aerian*» în Bibl. «Lumina». Romanul lui J. Verne în edit. «Cugețarea», 2 vol.

Vreți să faceți cunoștință cu un «*Napoleon negru*», de care a început să fantazeze negrii, acum, după război? — întreabă Wells pe europeni și descrie grozăviile viitorului război aerian, când bieți copii nevinovați din Tokio și Londra (din București și Budapesta, adăogăm noi) vor inhala cele mai nouă invenții în gazuri asfixiante?

Nu vă este milă, oameni buni, întreabă Wells, de atâta energie pierdută în zadar? Pe toți vă interesează problemele acestea! Nu spuneți că ce vă pasă dacă în Japonia sau în America sau în Rusia le merge rău oamenilor. Nemulțumirea lor se repercută și în țările noastre, scrie Wells, și vor muri, poate, peste câțiva ani pentru că s'au dat lozinci false în zilele de acum, — de aceea îmi fac «*datoria*», să avertizez pe oameni, deși de multeori mă simt ca un «*exilat*» în mijlocul lor.

Pentru ce pledează Wells? Pentru pacifismul iubirii, pacifismul milei, al intereselor comerciale chiar! Îndrăzneț lucru, în zilele noastre, când Europa i se pare «o grădină pustie de porci sălbatici». Îndrăzneț mai cu seamă să ceri *sa maritanism financiar*, când își joacă jocul desfrânat cei mai mulți bursieri, — dar, susține Wells, acesta este «*Abc-ul situației actuale*», să fii marinitos, chiar și tu, financiarul, fiindcă *și casa ta* se va dărâma ca o casă de cărți de joc, dacă nu bagi bine de seamă, — fiindcă există o interdependență, *trebuie* să fie o interdependență socială, economică europeană și mondială.

Ar duce prea departe să înșirăm toate argumentele invocate, — arătăm aici numai câteva, principale, pe lângă cele de mai sus.

Bugetul militarist apasă pe umerii tuturor statelor, încât nesiguranța aceasta a zilei de mâine, cu veșnicele suspiciuni, cu veșnicele acuze, cu interminabilele discuții, răpește timpul prețios, care ar trebui să fie dedicat reconstrucției și sapă mormântul întregii «*culturi*» europene, câtă bruma a mai rămas. «Ce frumoase, ce luminoase ar putea fi», exclamă Wells, «*țări ca Franța, Germania și Italia, dacă le-ai lua de pe umeri întunecata amenințare a primejdiei de război, care le ține într'o sărăcie așa de cumplită!*» Să dispară spiritul de înegrare, cum e practicat în Anglia și în America, referitor la instituțiile de acolo, — cum e și la noi adăogăm noi!

Să pretindem tot mai des comisii mondiale, — de desarmare, d. e. cu sediul în Paris sau Roma; de finanțe, cu sediul în Londra sau New-York, — pentru protecția muncii, contra lipsei de lucru, etc., cum o cere un Lloyd George, un Lammasch, un Leon Bourgeois. Așa se vor clarifica problemele, se vor apropia neamurile, se vor cunoaște mai bine, vor codifica desideratele lor și vor înțelege tot mai mult că le leagă zeci și zeci de interese deolaltă.

Ca Tagore întreabă și Wells: Morții, milioanele de vieți pierdute în decursul războiului mondial, nu v'au învățat să *colaborați*? Vreți din nou un măcel apocaliptic? Aceasta este misiunea omenirii?

Și, ca să terminăm acest scurt resumat, citează din rostirea președintelui Statelor Unite, Harding, dela Washington, la căpătâiul soldatului necunoscut american: «*Patriotismul lui n'a fost cu nimic mai mic, fiindcă a cerut mai mult pentru patria sa decât un simplu triumf, nu, a fost cu atât mai mare, fiindcă a sperat într'o victorie a întregii rase umane. Într'adevăr, stimez pe cetățeanul a cărui încredere în dreptatea patriei sale este atât de mare, încât învingerea patriei sale însemnează învingerea omenirii. Luptătorul acesta american a plecat la război fără de ură față de un popor oarecare, dar a urât războiul și a urât patima de a cuceri.*»

Să căutăm, «*legea sub care vor ținea casa comună rațiunea și simțul de dreptate*». E semnificativ, scrie Wells, că Harding și-a încheiat vorbirea în momentele acestea solemne cu un «*Tatăl nostru*», și cu rugarea ca mulțimea adunată să și dea trudă să statorească o lege pentru «*omenirea întreagă*».

Indemnuri de acestea să fie pentru europenii de astăzi glasuri în pustiu?...

În atențiunea preoțimii. Invităm slujitorii altarului să îndemne pe tinerii cu bune purtări, din partea locului, să ceară să fie primiți la cursul teologic al seminarului nostru. Tinerii silitori și cu purtare morală se vor împărtăși în seminar de însemnate înlesniri în anii lor de studii.

Dl N. Iorga în Ardeal

Dl N. Iorga, întors dela Paris, unde și-a ținut la Sorbona cursul de istoria românilor, întreprinde acum o călătorie prin Ardeal, pentru a face o serie de conferințe.

Miercuri a sosit la Brașov, și în aceeași zi a ținut o conferință în sala mare dela liceul «*Andrei Șaguna*» vorbind despre *Refacerea morală*. Joi seara, între ora 8 și 9, dl N. Iorga a cuvântat în sala Muzeului Asociației din Sibiu, sala cu mult prea mică pentru a putea cuprinde marea mulțime de lume, care venise la conferință, — abea a zecea parte din public a putut pătrunde în localul ales pentru ținerea instructivei prelegeri a ilustrului profesor.

Dl N. Iorga și-a dezvoltat conferința despre *Condițiile progresului românesc*, arătând ce fel de muncă constructivă este necesară la noi pentru refacerea țării după război. Este neapărat de trebuință să mai slăbească politica de ură, făcând loc ideii de *solidaritate* între fii aceluiaș neam.

Ascultătorii au făcut entusiaste ovațiuni marului orator și profesor.

Dela conferințele preoțești

— Din Vorumloc —

Ținându-și preoții din primul cerc religios al tractului *Mediaș* a doua conferință religioasă în comuna Vorumloc la 2 Iulie n. 1922, au servit cu toții în sobor utrenia și sfânta liturghie; iar în legătură cu evanghelia zilei a ținut o frumoasă și înălțătoare cuvântare președintele Pr. Teofil Holerga din Frăua, despre credință, pe care poporul a ascultat-o cu mare luare aminte.

La ora 2 d. m. trăgându-se clopotele, poporul se întrunește în curtea bisericii, unde se servește sfântul Maslu pentru înmulțirea roadelor pământului. Intrând în biserică, se ung cu unt de lemn sfințit și se stropesc cu apă sfințită, în care timp se face vecernia, după terminarea căreia urcă amvonul Pr. Ambrosiu Suciu din Agârbici și ține o disertație despre însemnătatea casei culturale ca instituție morală și îndeamnă poporul cu alese cuvinte a se înscrie toți, dela 21 ani în sus, ca membri la casa culturală, pe care cercul religios dorește a o înființa în Vorumloc.

Luând cuvântul Pr. Teofil Holerga face o frumoasă asemănare între trecut și prezent, stăpânit și stăpânitor, aducându-o în legătură cu cuvintele apostolului Pavel: «*Bate-voi pe păstor și se va risipi turma*». Prezintă statutele model ale Asociației clerului pentru casa culturală.

Ia apoi cuvântul studentul în științe, Atanasie Muntean, care mulțumește preoților pentru frumoasa inițiativă luată în comuna sa natală și pune la inimă poporului a da ascultare oratorilor și a se înscrie de membri la înființându casa culturală.

Se înscriu 50 ca membri. Înaintat fiind timpul, președintele propune: a se amâna înscrierea de noi membri, formarea statutelor și constituirea pe ziua de 9 I. c. și roagă pe dl Atanasie Muntean a sta în ajutor Părintelui Elie Terchilă întru ducerea la bun sfârșit a celor întreprinse.

Din mijlocul poporului ridică cuvântul ginerile preotului local, primarul N. Muntean, și mulțumește oratorilor pentru salutarele idei pe care le-au infiltrat în inima poporului, promițându-le că și va da toată silința să se facă cuvântul faptă.

Preoțimea trece la casa parohială, unde președintele propune a se stabili programa pentru a III-a conferință a cercului religios.

După o serioasă desbatere se hotărăște ca a III-a conferință să se țină la 7/20 August 1922 în Chesler cu următorul program:

1. Serviciu divin în sobor. Predica o va rosti Pr. Iacob Terchilă din Copșa-mică.
2. Conferință «*Casa Culturală*» ca instituție morală de Pr. Ambrosiu Suciu din Agârbici.
3. Conferință intimă cu stabilirea programului pentru viitoarea conferință.

Propuneri: Pr. Ambrosiu Suciu arată necesitatea de a ține catechizație cu tinerimea adultă și referindu-se la § 3 p. 1, al «*Regulamentului pentru organizarea și cultivarea tinerimii adulte, din protopresbiteratul Mediașului, stabilit în conferința preoților, ținută la 5/18 No-*

emvrie 1906 și aprobat de Preaveneratul Consistor arhiepiscopesc prin rezoluția din 17 April 1907 Nr. 3518 Bis., propune ca: conferința să intervină prin biroul central-tractual la P. V. Consistor, să impună tuturor preoților catehizația cu tinerimea adultă, rugând totodată pe P. V. Consistor a se îngriji de un manual potrivit pentru această cauză și să binevoiască a impune Prea On. Domni protopresbiteri, ca la ocaziunea vizitațiilor canonice să controleze strict și această activitate a preoților.

Propunerea se primește și se roagă biroul central al tractului a interveni în cauza amintită la P. V. Consistor.

Un asistent

Reclădirea unei biserici

— Apelul principelui moștenitor —

Locașul bisericii Căramidari din capitală, fiind distrus de incendiu, va fi rezidit. În acest scop, Principele Carol a lansat un apel, a cărui concepție și însușire vor produce cea mai bună impresie și vor asigura izbânda inițiativei atât de frumoase.

Principele nostru spune în acest apel:

Dela 48, din timpul focului celui mare n'a mai ars în București nici o biserică. Acum câteva zile însă a fost mistuită de flăcări biserica enoriașilor din Căramidarii de jos.

Era această biserică stălpul de reazim sufletesc al unei din cele mai mari parohii bucureștene, — parohie de muncitori, lucrători cu ziua, grădinari, cărăuși, negustori și câțiva industriași...

Pentru timpurile noastre sucite, fără frână morală, fără cinstea din bătrâni și fără fericita credință de odinioară, biserica e o nevoie, o mare nevoie, pentru că singură ea ne apropie de Isus, vindecătorul vieții ruinate și bolnave.

Drept aceea, m'am hotărât să iau asupra-mi ajutat de toți drept credincioșii orașului și ai țării acesteia, sarcina reclădirii bisericii Căramidarii de jos tot acolo unde la 1854 au zidit-o din temelie singuri enoriașii ei.

Indrept dar, plin de încredere în inima poporului nostru, rugăciunea mea cea mai caldă și cea mai creștină de aici și de peste tot locul, să mă ajute fiecare cu ce poate, pentru a ridica sub Piscul cu grădini, biserică mare și vrednică, — vrednică și de bogăția multă a oamenilor de azi, dar și mai vrednică de puterea celor ce cu mintea și cu inima stau asupra mulțimii nevoiașilor, cărmă și aripă de ocrotire.

Scriu-s'a cu bună dreptate, că vremea veche a zidit biserici, iar vremea nouă le lasă să se ruineze. Odinioară, dela Voivod și Vlădică până la cel din urmă logofăt și staroste de meșteșugari, toți se sileau să zidească și să ajute bisericele.

Prin ele ne-am ținut în viforul și amarul trecutului, prin ele numai se va îmbuna și umplea de lumină inima mulțimii necăjite.

Urmând frumoasa pildă a bătrânilor, să zidim și noi. Dumnezeu a vrut să încerce prin arderea acestei biserici inima și puterea noastră.

Comitetul pentru strângerea ofrandelor, compus din I. P. S. S. dr. Miron Cristea mitropolit Primat, ministrul cultelor și artelor, primarul orașului București, Maria M. Pilat, general Eraclie Nicoleanu, Grigore Alexandrescu, I. Luca, P. Niculescu, preotul G. Păunescu, preotul V. Băjenaru, V. D. Marinescu și V. G. Marinescu — a împuternicit pe preotul G. Păunescu să primească, prin banca populară Sf. Trifon a enoriei Căramidarii de jos, ajutorul fiecăruia.

Dumnezeu să le ajute.

Apel

Toți funcționarii publici (de stat, județ, comunali, medici-funcționari, membrii clerului și ai corpului didactic etc.) din orașul și județul Sibiu sânt cu onoare rugați a lua parte la adunarea generală extraordinară a Asociației funcționarilor publici, care se ține Marți la 18 Iulie 1922, ora 3 p. m., în sala mare a palatului județean, cu următoarea ordine de zi:

I. Raportul delegaților trimiși la marele congres al funcționarilor, ținut în Cluj la 9 Iulie a. c.

II. Sfătuire asupra măsurilor și mijloacelor trebuincioase pentru îmbunătățirea stării materiale și asigurarea viitorului funcționarilor și a familiilor lor;

III. Eventuale propuneri.

Având adunarea aceasta scopul de a ne sfătuși asupra celor mai vitale interese nu numai ale funcționării, ci mai cu seamă ale statului nostru, fiecare funcționar public să privească de sfânta sa datorie cetățenească a se prezenta Marți, 18 Iulie 1922, ora 3 p. m. în sala palatului județului Sibiu.

Pentru comit. Asociației funcționarilor publici:

Dr. L. Popovici,
președinte.

Ion Cioran,
secretar.

Știrile zilei

Conferința de protolerei. În 4 și 5 l. c. s'a ținut în București la ministrul cultelor o conferință cu protoiereii vechiului regat. La ordinea zilei au fost chestiuni administrative și culturale: Inspecțiile, deplasările cancelariile protoerilor (personal, material, local), salariile preoțești, cercurile preoțești, lipsa de preoți, rolul lor cultural și social (biblioteci parohiale, case de sfat ș. a.). Conferința a fost deschisă și prezidată de dl ministru C. Banu, care a salutat prima întrunire a protoierilor, schițând în linii mari rolul bisericii mai cu seamă în prefacerile sociale determinate de război, și încheie cu un imos îndemnul la muncă pentru regenerarea morală prin biserică, cerând ca preotul să fie puternicul îndrumător sufletesc al credincioșilor săi.

Preschimbarea hârtiei monedă. Banca Națională a României a hotărât preschimbarea biletelor de bancă de 500, 100 și 20 lei. Această preschimbare va începe de la 1 Septembrie 1922, când se va retrage din circulația de o camdată hârtia monedă de 500 lei, urmând apoi treptat să se înlocuiască și celelalte bancnote. Imprimarea nouilor hârtii de 500 lei s'a făcut în Franța, de unde se așteaptă să ne sosească în țară primul transport. Pentru celelalte hârtii nu sânt gata decât modelele.

Funcționarii publici s'au întrunit în congres general la Cluj în 9 l. c. sub președinția dlui Em. Hăteganu, care a deschis congresul salutând de bun sosii pe delegații veniți din toate părțile țării. Au mai luat cuvântul d-nii Brădișteanu, președintele societății generale a funcționarilor din capitală, care a cerut votarea statului unic, și se declară contra grevei; Brătianu, profesor secundar, delegatul Bucovinei a arătat lupta ce o duc funcționarii din Bucovina pentru drepturile lor și citește o moțiune din partea funcționarilor bucovineni cari se declară solidari cu ceilalți funcționari; Simionov, din partea Basarabiei; Dr. Lazăr Popovici din Sibiu propune ca congresul să aleagă o delegație care să prezinte guvernului doleanțele funcționarilor și care să raporteze până în trei zile rezultatul. În caz de răspuns negativ din partea guvernului, funcționarii să demisioneze în masă. În sedința de după amiază, dl Schina a făcut un lung expozu al luptelor duse de funcționari pentru câștigarea drepturilor lor și a citit o moțiune în care se cere: Grabnica votare a statutului funcționarilor; trimiterea unei delegații uni la rege, care să ceară o grabnică rezolvare a situației funcționarilor. La 6 August se va întruni din nou comitetul de conducere, care va lua o hotărâre definitivă.

Organizarea inginerilor. Dela consulatul din Cluj al republicii ceho-slovace primim: Ingineri, arhitecți și tehnicieni, cetățeni ai Republicii Cehoslovace, respective toți aceia, cari și-au terminat studiile tehnice la oare care școală tehnică superioară, sânt rugați a-și comunica adresa exactă la Consulatul Republicii Cehoslovace din Cluj.

Aviz. Doctorul Comșa lipsește din Sibiu până la 15 August a. c.

Episcopii ruși din Polonia, cari până acum se aflau sub șefia patriarhului dela Moscova, au hotărât — în urma politicii antibisericești a sovietelor — să declare *neatârnuarea* bisericii rusești din Polonia.

Biserică națională română? Episcopul greco-catolic, Dr. Valeriu Frențiu, din Oradea Mare, declară unei reviste romano-catolice ungurești din acel oraș între altele, că e «binevenită conscrierea populației catolice» (adecă romano-și greco-catolice), ca să se știe câți și cari sânt negustori și industriași de aceste confesiuni, «ca publicul catolic să cumpere numai dela negustori catolici și să lucreze numai la măștri catolici». — Va să zică, dacă un român greco-catolic va avea să aleagă între meseriașul ro-

mân ortodox și între ungurul romano-catolic, trebuie să prefere totdeauna pe acest din urmă, ba chiar să se ferească de cel dintâi... Fără comentariu.

Framântări în Bulgaria. Duminecă în 16 l. c. se ține la mănăstirea Kila, lângă Sofia, un congres al preoților bulgare pentru a protesta în contra atitudinii antibisericești a guvernului bulgar. Este vorba de excomunicarea din sinul bisericii ortodoxe a membrilor guvernului în frunte cu Stamboliski, precum și de închiderea bisericilor pe timp de 3 luni, ca protestare împotriva guvernului, care a lovit prin măsurile sale autonomia Sfântului Sinod.

După o scurtă vizită de câteva ore, americanul Vanderlip a aflat, între altele că granița României spre apus este împinsă prea departe, că sântem un popor oriental balcanic, și că în sfârșit ungurii cu cultura lor ne sânt superiori... Înainte d'a sosi în România, dl Vanderlip petrecuse câteva zile la — Budapesta.

Concertul societății «Cântarea României», ce era anunțat pentru 11 l. c. în sala Urania din Sibiu, nu s'a ținut din cauza «indiferenței» publicului sibian, — cum spune direcțiunea societății. După informațiile noastre, s'au luat prea puține bilete, din cauza prețurilor mari de intrare: ultimul loc cu zece lei, (și numai pentru celce stă în picioare 5 lei). Nu s'au trecut bilete și din motivul, că familiile mai bine situate lipsesc vara din oraș.

Teatru pentru elevi. A apărut: *Ovidiu Șicană*, farsă într'un act și trei tablouri, localizată de I. A. Bassarabescu, Ploiești, editura Librăriei Socec și Co. 1922. Prețul Lei 6. 50. Piesă scrisă în formă aleasă și cu mult umor se joacă pe scenele-teatrelor și ale școalelor.

În ajutorul nenorociților. În urma nenorocirii din 19 l. tr., când o rupere de nori a deslănțuit asupra Năsăudului un potop distrugător, s'au deschis liste de colectă, pentru alinarea suferințelor familiilor năpăstuite. Potopul a nimicit 72 vieți omenești, a rănit 24 persoane, a distrus 22 case, 35 edificii economice și întreaga recoltă din anul acesta a celor mai mulți economi din partea locului. Sumele dăruite și listele de colectă sânt a se trimite cel mai târziu până 1 Sept. 1922 la adresa casierului comitetului de ajutorare: *Emil Tișca, Năsăud.*

Holera în capitală. Din București se vestesc 5 cazuri mortale de holeră asiatică. Boala a fost adusă de un soldat din reg. 2 de grăniceri, Ion Anghel, sosit în 25 Iunie dela Nistru, și mort în spitalul militar în 28 Iunie. În spitalul Colentina sânt internați 3 bolnavi suspecti. S'au luat toate măsurile și se crede că în câteva zile boala va fi cu desăvârșire stinsă.

Publicațiune. Se aduce la cunoștință moșierilor și proprietarilor, că regimentul 90 Infanterie Sibiu le poate da mână de ajutor pentru munca câmpului (cosit fân, secerat și treerat) în luna August 1922, obținând în schimb de la ei cu preț mai avantajos, fân, paie, eventual și ovăz. În acest scop doritorii se vor prezenta regimentului 90 Infanterie la Sibiu, în cazarma cea mare pentru a putea lua înțelegere și să stabilească condițiunile. Comandantul REG. 90 Infanterie: Lt. Colonel Munteanu.

Cărți românești pentru Seminarul romanic din Brno. *Apel către editori, autori, și publicul mare.* Dl Dr. H. Iarnik directorul bibliotecii naționale din Brno (Cehoslovacia) a fost însărcinat cu strângerea unei biblioteci românești pe seama noului seminar romanic dela universitatea din Brno. Biblioteca va trebui să cuprindă pe lângă lucrări de filologie românească (istorie literară, folclor) o colecție de texte literare, apoi cărți din unele științe complementare ale filologiei, cum e istoria și geografia românească și se va completa cu manuale alese din filologia acelor popoare din sud-estul Europei care au avut relațiuni cu românii. Seminarul cumpără bucurosi biblioteca vre-unui specialist sau amator în materie de filologie. Toți oamenii de bine sânt rugați să-și dea concursul punând în legătură pe proprietarii acestor biblioteci de specialitate cu numitul seminar și donând și ei cărți din domeniile amintite. — Pe lângă biblioteci de specialitate seminarul din Brno cumpără și cărți singuratic, vechi și nouă, mai aels tipărituri din secolul al 16 și 17-lea. — Asemenea sânt rugate editurile revistelor noastre și a publicațiilor literare și istorice să trimită câte un exemplar gratuit numitului seminar în convîngerea că studiul limbii și literaturii noastre ori

unde s'ar cultiva prezintă deosebit interes nu numai pentru noi românii, ci pentru întreaga lume cultă. **A. Bârseanu**, președinte. **I. Georgescu**, secretar.

Unitate prin «Asociațiune». Neamul nostru românesc în toate momentele principale ale vieții sale s'a simțit una și nedespărțit. Una și nedespărțit a fost pe timpul înțelepte stăpâniri române. Una și nedespărțit pe timpul năvălirilor barbare, precum una și nedespărțit s'a simțit, după încetarea acestor năvăliri, când a început să se reînchege în țări de sine stătătoare.

Basarabii cari se instalau domni a toată țara românească în scaunul lor dela Argeș, ca și soții lor dela Silistra, unde a rămas denumirea de «Vlașca», adică țara românească, și ca și Mușatinii din Moldova, unde încă era o asemenea țară, își dau seama că ei stăpânesc numai părți din țara românească care eră în mințile tuturor, dar încă nu se putea înfăptui. Marii noștri voievozi au unit pe toți românii în luptele de apărare contra dușmanului comun, mai ales a turcului. Așa Iancu, Huniade Corvinul, Ștefan cel Mare, Petru Rareș, dar mai ales arhanghelul nostru național Mihai Viteazul, la lumina jertfei căruia neamul întreg a văzut calea ce trebuie să urmeze.

Sdorbită pe tărâmul politic unitatea noastră națională se retrage în biserică și în literatură. Biserica ne-a ținut într-o singură tabără și sub o singură ascultare.

Instinctul de unitate națională a creat și «Asociațiunea pentru literatură și cultura poporului român», cu reședința în Sibiu, anume ca să fie a tuturor fără deosebire de confesiune religioasă și politică.

Această societate vrea să unească din nou silințele neamului întreg într-o mare întreprindere națională de natură a schimba fața întregii țări: e marea ei loterie, pe care e dator s'o sprijinească tot omul de bine, cumpărând cât mai multe bilete dela această loterie cu menire foarte nobilă.

Caz neobișnuit de moarte aparentă s'a întâmplat, la Huși. Dna Anestina Moise, în vârstă de 40 ani, fiind suferindă, i-a venit rău și a căzut într-o stare de catalepsie, care a făcut pe soțul său să o creadă moartă. După 24 de ore soțul a început preparativele de înmormântare, iar rudele privegheau moarta. Care nu le fu spaima acestora când, în mijlocul nopții, presupusa moartă deschise ochii privind nedumerită în jurul ei. Preparativele de înmormântare au fost imediat anulate.

Contra omizilor. Ca nici odată în Statele Unite, anul acesta omizile devorează pădurile. Ministerul pădurilor a luat o măsură radicală: avioane provăzute cu pulverizatoare uriașe, se înalță deasupra pădurilor atacate și împrăștie o ploaie de arseniat de plumb peste copaci. Omizile moarte cad cu milioanele la pământ, făcând un sgomot ca de ploaie mare, și în trei minute aviatorul îndeplinește munca pe care un pădurar n'ar face-o în trei săptămâni.

Revista Sănătății. Vor mai fi preoți, cari nu cunosc *Revista Sănătății* din Cluj, editată de Societatea studenților în medicină, — de aceea le atragem pe această cale atenția asupra acestei reviste merituose, care se luptă cu lipsa de abonați. A apărut tocmai Nr. 4—5 din anul al II-lea și cuprinsul ei este atât de vrednic de împărțit pe satele noastre, ear prețul abonamentului este atât de mic, (30 lei pe anul întreg, — 12 numere!) încât ne mirăm că mai trebuie să bată toba și să cheme tinerii entuziaști dela «Societatea studenților în medicină». Forma în care și-au îmbrăcat sfaturile, este cât se poate de atrăgătoare. Găsim articole împotriva boalelor sexuale, împotriva tifosului exantematic, sfaturi pentru femeile gravide, pentru alăptarea copiilor, date statistice contra alcoolismului, a fumatului, — toate într-o foarte norocoasă prelucrare. Nu lipsește nici partea hazlie. Ar fi de dorit ca tinerilor și inimoșilor studenți clujeni să li se dea mână de ajutor, abonându-li-se foaia, din lada bisericii chiar, în fiecare sat, căci pentru 30 lei pe an procurăm răspândirea unor foarte sănătoase idei de igienă și luptăm astfel împotriva băbăriilor și întunecului. Redacția și administrația: Cluj, Calea Regele Ferdinand, 11—III.

Poșta redacției

Dlui N. C. în Berlin. Interesantele 3 articole vor apărea în Revista Teologică.

Dlui I. P. în Brașov. Intr'un număr apropiat.

Redactor responsabil: Dr. George Proca.

Nr. 386/1922

(130) 1—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei de clasa a treia din Corbi, protopresbiteratul Avrigului, se publică a treia oară concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în «Telegraful Român».

Emolumentele împreunate cu acest post de paroh sânt cele fasonate în coala B. pentru întregirea venitelor preoțești dela stat.

Doritorii de a ocupa acest post să-și substearnă cererile concursuale instruite conform normelor în vigoare la oficiul protopresbiterat ort. român al Avrigului în Avrig (poșta Avrig, județul Sibiu), până la termenul susindicat, având a se prezenta în vre-o Duminică sau sărbătoare la sf. biserică, spre a cânta, cuvânta, eventual a celebra și a face cunoștință cu poporul și poziția comunei.

Avrig, 25 Iunie 1922.

În înțelegere cu comitetul parohial, oficiul protopresbiterat ort. rom. al Avrigului.

Ioan Căndea
protopop.

Nr. 300/1922 prot.

(119) 1—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei de cl. III. Măgăreliu, protopresbiteratul Agnitei, se publică concurs cu termen de 30 de zile dela prima lui apariție în «Telegraful Român».

Emolumentele sânt cele statorite în coala B. pentru întregirea dela stat.

Cererile de concurs, înzestrate cu documentele necesare, să se înainteze subscrisului în termenul sus indicat.

Concurenții, după prealabila încunoștințare a protopresbiteratului, să se prezente în vre-o Duminică sau sărbătoare în biserică din parohie spre a cânta și predica, eventual a și celebra.

Agnita, la 11/24 Iunie 1922.

Ioachim Muntean
protopop

Nr. 178/922

(118) 2—3

Concurs

Pentru întregirea unui post de paroh în parohia de clasa primă Sebeșul sâsesc se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în «Telegraful Român».

Venitele sânt cele fasonate în tab. B. pentru dotația dela stat.

Concurenții au să-și înainteze cererile conform normelor din vigoare, în termenul statorit, subsemnatului oficiu protopresbiterat, și înainte de alegere, cu observarea dispozițiilor Regulamentului pentru parohii, a se prezenta poporului în biserică spre a celebra, respective a cânta și cuvânta.

Sebeș, 8 Iunie 1922.

Oficiul protopresbiterat în înțelegere cu comitetul parohial

Sergiu Medeanu
protopop

Nr. 206/1922

(122) 2—3

Concurs

Pentru ocuparea postului de capelan temporal, cu drept de succesiune, în parohia de clasa I-ia Stânceni (Meșterhaza) protopresbiteratul Reghinului, se publică concurs cu termen de 30 zile dela întâia apariție în «Telegraful Român».

Beneficiile împreunate cu acest post sânt pelângă salariul dela stat, jumătate din toate venitele parohiale și anume din porțiunea canonică, din birul parohial și din stolă.

Ceice doresc a ocupa acest post vor înainte cererile de concurs, provăzute cu extras de botez, testimoniu școlar, absolutul teologic, atestat de calificare preoțească și eventuale adeverințe de serviciu la subsemnatul oficiu protopresbiterat în termenul fixat.

Concurenții cu observarea dispozițiilor din art. 33. al Regulamentului pentru parohii se pot prezenta la biserică într-o Duminică ori sărbătoare spre a cânta, predica ori a liturghisi și a se face cunoscuți poporului.

Reghin, 9 Iunie 1922.

Oficiul protopresbiterat ort. rom. al tractului Reghin în înțelegere cu comitetul parohial.

Vasile Duma
protopop

Nr. 115/1922 Prot.

(121) 2—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei de cl. III Cornățel cu filia Sâncrai, devenită vacantă prin abdicarea parochului Ioan Fodoran, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în «Telegraful Român».

Emolumentele sânt cele fasonate pentru întregirea dela stat statorite în coala B./

Comuna are casă parohială nouă și supraedificate economice în stare bună. Se află în depărtare de Tg. Murăș numai 4 klm.

Concurenții au să-și trimită cererile instruite cu observarea normelor în vigoare în termenul arătat subsemnatului oficiu protopresbiterat și până în 8 zile înainte de alegere după prealabila încunoștințare a protopresbiteratului să se prezinte înaintea alegătorilor pentru a cânta, respective a oficia și cuvânta.

Tg. Murăș, la 28 Februar 1922.

Oficiul protopresbiterat în înțelegere cu comitetul parohial

Ștefan Rusu
protopop.

Eforia școlii textile din Cîsnădie

1. Se aduce la cunoștință generală că în ziua de 25 Iulie 1922 ora 4 (16) se va ținea licitație publică pentru darea în arendă a atelierelor textile ale școlii numite pentru timpul dela aprobarea exarendărei din partea forurilor în drept până la 31 Iulie 1923.

2. Oferte închise se pot înainta până în ziua de 25 Iulie 1922 ora 12 în biroul Direcției regionale a învățământului secundar, Sibiu strada Șaguna Nr. 8. Licităția se va ținea în Cîsnădie la școala textilă.

3. La licitația publică se vor deschide ofertele închise intrate până la termen, din cari se va satori cea mai favorabilă ofertă, aceasta va servi ca bază prețului de strigare.

4. Oferte sânt a se face cu suma de arendă lunară. Fiecare ofertant va depune 5% din suma ofertei sale ca garanță provizorie în bani sau alte efecte garantate de Stat. Această garanție provizorie o va întregi arendatorul acceptat înaintea încheierii contractului la 10% după suma ofertei pe cele circa 11 luni de arendă.

5. Oferte întârziate, cele făcute prin telegrame, precum și supraofertele nu se vor lua în considerare.

6. Condițiunile speciale se pot vedea la biroul Direcției regionale a învățământului secundar Sibiu, în orele de oficiu. Tot acolo se dau și lămuririle necesare.

7. Licitățiunea se va ținea în baza și cu considerarea art. 72—85 din legea contabilității.

8. Se rezervă dreptul de a alege unul dintre cei trei plusoferenți, — rămânând acești 3 oferenți în obligațiune 2 luni după ziua licitațiunii.

Sibiu, Iulie 1922.

(127) 1—1

«Eforia școlii textile Cîsnădie»

I. Bratu
președinte.

Trăsură cu roate de cauciuc

în stare foarte bună e de vânzare în strada
(131) Nouă Nr. 37. 1—1

Cum se vindecă Reumatismu și Gutta

este o broșură foarte interesantă și instructivă. Acolo veți găsi arătat pe larg toate boalele cum ar fi: reumatismul, gutta, artrita, durerile de seale, durerile de picioare, migrena, dureri de cap, nevralgii, gravelă urică, boli de piele, etc. etc. precum și modul lor de vindecare. Această broșură se trimite la cerere, în mod gratuit, însă numai câteva zile. Deci vă sfătuim în interesul Dv. să cereți chiar astăzi această broșură, prin o cartă postală adresată la FARMACIA VOREL din Piatra-N. Moldova

Editura și tiparul tipografiei arhiecezane.